

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**

**DECIZIE**

**16 iunie 2021**

**mun. Chișinău**

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte

judecători

**Iurie DIACONU**

**Liliana CATAN**

**Victor BOICO**

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2021 de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului

**MARTÎNIUC Vladimir XXXXX**, născut la  
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

**Termenul de examinare a cauzei:**

**Prima instanță:** 19.12.2018– 17.12.2020;

**Instanța de apel:** 20.01.2021– 24.02.2021;

**Instanța de recurs:** 19.05.2021 – 16.06.2021.

Asupra recursului ordinar Colegiul Penal

**c o n s t a t ă:**

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 17 decembrie 2020 Martîniuc Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la închisoare pe un termen de 3 (trei) luni, în penitenciar de tip semiînchis.

Corpurile delictive (produse alimentare și de uz casnic cât și îmbrăcăminte) au fost lăsate în proprietatea părții vătămate.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 20.10.2018, aproximativ ora 02:00, Martîniuc Vladimir, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștientă survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, a pătruns în casa de locuit din XXXXX de unde a sustras pe ascuns produse alimentare la preț de 400 lei, o mașină de tocat carne la preț de 1600 lei, haine de iarnă la preț de 8000 lei, dar independent de voința sa în momentul sustragerii bunurilor, a fost împiedicat de către Dolbuș Ivan și Dolbuș Grigore, prin ce infracțiunea nu și-a produs efectul urmărit.

În rezultatul acțiunilor sale ilegale, Martîniuc Vladimir i-a cauzat părții vătămate Dolbuș Ivan, un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă totală de 10000 lei.

Aceste acțiuni ale inculpatului prima instanță le-a încadrat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – *tentativă de furt, adică de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzare de daune în proporții considerabile.*

3. Nefiind de acord cu sentința apeluri au declarat procurorul Burlacu Ecaterina și avocatul Căpățână Ion în numele inculpatului Martîniuc Vladimir.

3.1. Procurorul prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Martîniuc Vladimir, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. 2 lit. c) d) Codul penal, să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 4 luni, în penitenciar de tip semiînchis, deoarece prima instanță a făcut o greșită individualizare a pedepsei, neținând cont de gravitatea infracțiunii și personalitatea inculpatului, care se eschivează de la prezentarea în fața instanță.

3.2. Avocatul Căpățână Ion declarând apel în numele inculpatului Martîniuc Vladimir, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, făcând referire la nerecunoașterea vinei și la lipsa intenției de a sustrage bunuri.

Totodată, la materialele dosarului nu sunt suficiente probe ce ar demonstra vinovăția, ea bazându-se doar pe presupuneri.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2021 apelul avocatului Căpățână Ion declarat în numele inculpatului Martîniuc Vladimir a fost respins ca fiind depus peste termen, iar cel al procurorului Burlacu Ecaterina – ca nefondat.

4.1. Instanța de apel și-a motivat soluția prin următoarele argumente:

- potrivit regulii generale prescrise de art. 402 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu prevede altfel. Excepția de la regula dată este reglementată de legiuitor în dispoziția art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, unde se specifică că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

În lumina jurisprudenței CtEDO (hotărârrea *Ponomaryov contra Ucrainei*) s-a statuat că participantul la proces citat legal o dată, deja cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar și este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului în continuare și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu v-a constitui o încălcare a art. 6 CoEDO.

În speță, avocatul a depus apel la 09.01.2021, peste termenul legal de declarare a apelului, cu toate că el, potrivit proceselor-verbale, a căror conținut nu a fost obiectat de părți în conformitate cu prevederile art. 336 Cod de procedură penală, a fost prezent în ședința de judecată și a cunoscut despre etapa examinării cauzei nefiind prezent doar la data la care a fost pronunțată integral sentința.

Prin urmare, apelul avocatului Căpățână Ion declarat în numele inculpatului Martîniuc Vladimir nu poate fi repus în termen, nefiind elucidate motive întemeiate.

Mai mult, faptul că, ulterior, prima instanță, prin scrisoare a expediat copia sentinței în adresa apărătorului și a inculpatului (f.d. 143), nu extinde termenul de declarare a apelului în cazul avocatului, or el a cunoscut că instanța va pronunța hotărâre la 17 decembrie 2020, dată de la care a și început a curge termenul de declarare a apelului pentru acesta.

- la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Martîniuc Vladimir, prima instanță a reiterat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75–78 Cod penal și le-a aplicat în mod corespunzător.

Astfel, la individualizarea pedepsei stabilite lui Martîniuc Vladimir, prima instanță a ținut cont de: gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria celor mai puțin grave; de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, care s-a eschivat de la prezentarea în ședința de judecată, nu este angajat în câmpul muncii, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, anterior a fost deferit justiție, iar antecedentul penal este stins și are un copil minor la întreținere; de prezența circumstanței care atenuează răspunderea – comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave – și lipsa celor ce o agravează, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Reieșind din aceste împrejurări, pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de închisoare pe un termen de 3 luni, în penitenciar de tip semiînchis, este legală și întemeiată.

5. Recurs ordinar în termen declară avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Martîniuc Vladimir și, invocând erorile de drept prevăzute la pct. 6), 10) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, reiterând argumentele aduse în susținerea cererii de apel.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, depune referință procurorul, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază *în drept* pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia *instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Instanța de recurs la această etapă a procedurilor nu declanșează un control devolutiv asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu se expune repetat asupra aceluiași argumente care anterior au fost obiect de dispută în instanța de apel și asupra cărora aceasta s-a pronunțat prin decizie motivată. Or, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la chestiuni de

drept, iar rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei.

Conform recursului ordinar, recurentul a indicat la prezența erorilor de drept prevăzute la pct. 6), 10) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În sensul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10 și 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când:

- *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;*

- *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;*

- *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

La caz, prin decizia instanței de apel apelul avocatului Căpățînă Ion declarat în numele inculpatului Martîniuc Vladimir a fost respins ca fiind depus peste termen.

Prin urmare, instanța de recurs se va expune doar cu referire la această chestiune, întrucât instanța de apel a conchis că nu a fost sesizată în conformitate cu lege, apelantul (avocatul Căpățînă Ion) omițând termenul legal de declarare a cererii de apel.

Lecturând textul recursului ordinar, Colegiul constată că avocatul Căpățînă Ion în cererea de recurs nu a indicat vreun contraargument la cele arătate de instanța de apel în partea descriptivă a deciziei, cât privește declararea apelului peste termenul legal și lipsa temeiurilor de repunere în termene a acestui apel, ci doar a reiterat argumentele cererii de apel, care nu au putut constitui obiect de studiu în instanța de apel și nici în cea de recurs, or instanța de apel corect a conchis că nu a fost sesizată în conformitate cu legea, apelantul (avocatul Căpățînă Ion) omițând termenul legal de declarare a cererii de apel, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune (hotărârea CtEDO *García Ruiz versus Spania*), or noțiunea de proces echitabil cere ca instanța care și-a motivat succint decizia, fie prin preluarea motivelor instanței inferioare, fie altfel, să examineze în mod real întrebările esențiale care i-au fost adresate (hotărârea CtEDO *Boldea versus România*).

Mai mult ca atât, recurentul, în textul cererii, a enumerat toate cazurile de constatare a erori de drept prevăzută la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, fără a specifica care din acestea sunt aplicabile speței, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul cu circumstanțe în drept, care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.*

Suplimentar, se apreciază că CtEDO în cauza *Sutter versus Elveția* a statuat că *de la data pronunțării hotărârii începe a curge termenul de exercitare a căii de atac*, iar recursul declarat este mai degrabă un „*apel deghezat*”, decât un „*efort conștiincios de a corecta o eroare judiciară*”, care se bazează în mod esențial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar

în prezent nu există „*circumstanțe cu caracter substanțial și convingător*”, care să justifice ingerința în hotărârea executorie a instanței de apel.

În aceste circumstanțe, Colegiul Penal constată că, în speță, au fost examinate problemele esențiale care au fost puse în fața instanței, aceasta argumentând amplu motivele care i-au format convingerea în susținerea soluției adoptate, atât în raport cu argumentele din apelul părții apărării cât și a poziției primei instanțe expuse în sentință, ceea ce deduce concluzia că argumentele invocate de avocatul-recurent prin prisma temeiurilor pentru recurs prevăzute la pct. 6), 10) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, poartă un caracter formal, fără o argumentare temeinică.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

**d e c i d e :**

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *MARTÎNIUC Vladimir XXXXX* ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 21 iulie 2021.

**Președinte**

**Iurie DIACONU**

**Judecător**

**Liliana CATAN**

**Judecător**

**Victor BOICO**